

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3To/89/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3519010180
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Patrik Príbelský, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3519010180.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Romana Hargaša a JUDr. Dušana Krč-Šeberu, v trestnej veci proti obžalovanej O. C., nar. XX.X.XXXX v T., t. č. vo výkone väzby v ÚVV Ilava, pre pokračovací zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Tr. zák., o odvolaní obžalovanej proti rozsudku Nové Mesto nad Váhom zo dňa 25.06.2019, sp. zn. 15T/37/2019, na verejnom zasadnutí konanom dňa 11. septembra 2019, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie obžalovanej z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 25.06.2019, sp. zn.: 15T/37/2019 bola obžalovaná O. C. uznaná za vinnú zo spáchania pokračovacieho zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa mala dopustiť na tom skutkovom základe, že

ako zamestnankyňa finančnej učitárne Základnej školy, Ul. Hurbanova 128/25 v Starej Turej, IČO: 36 125 121, v období od 24.5.2017 do 11.6.2018 v Starej Turej v priestoroch uvedenej školy si prisvojila finančné prostriedky uvedenej školy v celkovej výške 32.145,48 EUR tým spôsobom, že v úmysle vylákať finančné prostriedky školy uvádzala do omylu ďalších zamestnancov školy tak, že na rôznych príkazoch na prevod finančných prostriedkov pozmenila čísla účtov, pozmenila podpisové doložky, sama si vystavila dobropisy, napodobnila podpis riaditeľky školy, pričom pri uhrádzaní faktúr nahlasovala a diktovala ďalším zamestnankyniam školy svoje čísla účtov pod falošnou zámkou uhrádzania finančných prostriedkov obchodným partnerom školy a iným osobám, následne z bankových účtov školy č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /fondový účet a č. SK77 XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/, takto upravenými príkazmi a diktovaním svojich čísiel účtov na úhrady si podvodným spôsobom nasmerovala tok finančných prostriedkov z bankových účtov školy na svoje bankové účty č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX a č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, pričom vyššie uvedeným spôsobom sa jej podarilo zrealizovať nasledovné platby:

1. z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /fondový účet/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 1.115,13 EUR dňa 7.3.2018 - bez dokladu,
2. z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 240 EUR dňa 13.6.2017 - ako BOZP, zdravotná služba,
3. z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 490,44 EUR dňa 20.9.2017 - vyúčtovanie elektriny bez dokladu,
4. z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 234,42 EUR dňa 20.9.2017 - vyúčtovanie elektriny, kde uvedená suma ako preplatok z elektrárni na základe čísla faktúry 21808720512, pozmenené znamienko z plus na mínus,

5. z účtu č. SK77 XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 121,21 EUR dňa 26.9.2017 - vyúčtovanie vody, pozmenené znamienko plus na mínus na faktúre 2180820513, pričom zavkladovala faktúru elektrárni a vydávala platbu ako faktúru vodárni,
6. z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 500 EUR zo dňa 29.9.2017 - písané ako platba za vodu faktúra č. 2017004425, kde sú zavkladované dve faktúry v jednom prípade, avšak uhradená faktúra v prospech elektrárni a aj prevod na súkromný účet,
7. z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 5.411 EUR zo dňa 2.10.2017 - vykázané ako dotácia na doklade z výpisu banky VÚB zo dňa 31.10.2017 - 40401 je zmenené znamienko z plus na mínus,
8. z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 717,30 EUR dňa 19.12.2017 - vykázané ako oplechovanie altánku, chýba doklad, vykonaná duplicitná platba jedna za vykonané práce a jedna v prospech súkromného účtu,
9. z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 810,47 EUR dňa 16.5.2018 - plyn, jednalo sa o duplicitnú platbu, jedna za poskytnutú službu jedna na súkromný účet,
10. z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 360 EUR dňa 11.12.2017 - BOZP, zdravotná služba, žiaden doklad,
11. z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 2.291,82 EUR dňa 19.10.2017 - dobropis za plyn, kde bol vykonaný pozmenený dobropis č. 3, na doklade VÚB zo dňa 31.10.2017 - 40401 je zmenené znamienko z mínus na plus,
12. z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 257,82 EUR dňa 11.9.2017 - ako vyúčtovanie vody, bez dokladu,
13. z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 518,35 EUR dňa 21.3.2018 - elektrická energia, chýba faktúra,
14. z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 810,47 EUR zo dňa 21.3.2018 - elektrická energia, bez dokladov,
15. z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 392 EUR zo dňa 21.3.2017 - elektrická energia, bez dokladu,
16. z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 1.341,14 EUR zo dňa 5.4.2018 - platba za teplo dodávateľovi Technotour na základe dokladu FV800100 zo dňa 22.3.2018, kde bola zmenená faktúra zo znamienka plus na mínus, pozmenený podpis na platobnom poukaze č. 72 a bola uvedená faktúra uhradená dva krát, teda najskôr prešiel prevod v prospech súkromného účtu a následne až zaplatená faktúra, 1
17. z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 1.768,62 EUR zo dňa 24.5.2017 - dobropis za plyn, kde mali byť vrátené finančné prostriedky, avšak preposlané na súkromný účet s dokladom,
18. z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 2.199,40 EUR zo dňa 6.7.2017 - vyúčtovanie dopravného, žiadne vyúčtovanie nebolo, príloha vystavená samovoľne, so sfalšovaným podpisom na doklade,
19. z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 376,31 EUR zo dňa 18.7.2017 - vyúčtovanie elektriny bez dokladu,
20. z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 725,02 EUR zo dňa 18.7.2017 - vyúčtovanie elektriny bez dokladu,

21. z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 351,60 EUR zo dňa 18.7.2018 - vyúčtovanie elektriny bez dokladu, výpis účtu zo dňa 31.7.2017 č. 40401 duplicitná platba,
22. z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 1.075,20 EUR zo dňa 3.8.2017 -voda, chýba doklad,
23.z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 2.271,63 EUR zo dňa 13.11.2017 - výmena radiátorov, chýba doklad,
24. z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 2.966,40 EUR zo dňa 20.11.2017 - plynový kotol, bez dokladu,
25. z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 1.870,25 EUR zo dňa 5.6.2018 - kamerový systém, duplicitná platba, doklad chýba,
26. z účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX /účet školy bežný výdavkový/ prevod finančných prostriedkov v prospech účtu č. I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX v sume 2.929,48 EUR zo dňa 11.6.2018 - teplá voda, bez dokladu, čím spôsobila škodu Základnej škole, Ul. Hurbanova 128/25 v Starej Turej vo výške 32.145,48 EUR.

Za to jej bol podľa § 221 ods. 3 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 5, § 36 písm. k), l), § 37 písm. e), s použitím § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam na trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 6 mesiacov, na výkon ktorého bola podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradená do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Uvedený rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože ho v zákonnej lehote vo vzťahu k výroku o treste napadla odvolaním obžalovaná. Svoje odvolanie písomne odôvodnila tým, že u nej prichádza do úvahy i zváženie mimoriadneho zníženia trestu o jednu tretinu v zmysle § 39 ods.2 písm. d), ods.4 Tr. zák. per analogiam, prípadne i zníženie trestu o viac ako jednu tretinu v intenciách zákonnej limitácie zníženia trestu podľa § 39 ods.3 Tr. zák. Vzhľadom na pomery obžalovanej a skutočnosť, že skutky spáchala pod tlakom inej osoby, v stave odkázanosti na ňu. Trestná represia musí byť úmerná a rozumná a má spôsobovať len nevyhnutnú ujmu. Poukázala na svoj zdravotný stav, uhradenie škody ešte pred začatím trestného stíhania a spáchanie skutkov pod nátlakom inej osoby, resp. v stave odkázanosti či podriadenosti. Vzhľadom na zásadu personality trestu poukázala, že samotné uloženie trestu nepriamo postihuje i jej rodinu. Obžalovaná je v produktívnom veku a podieľa sa na chode domácnosti a jej príjmoch. Ide o mimoriadne pomery na strane obžalovanej, ktoré odôvodňujú uloženie ešte nižšieho trestu. Tiež sa jej s vysokou pravdepodobnosťou premení podmienený trest odňatia slobody v trvaní 30 mesiacov na trest nepodmienený, reálne jej teda hrozí trest v trvaní 7 rokov, čo sa javí pre ňu byť neprimerané. Okresný súd jej mal priznať poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. c), e), f) Tr. zák., čo mohlo mať vplyv na celkovú výšku trestu. Aj viaceré poľahčujúce okolnosti sa totiž vo svojom súhrne môžu považovať za výnimočné okolnosti odôvodňujúce mimoriadne zníženie trestu.

Poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. c) Tr. zák. vidí obžalovaná v tom, že jej bola diagnostikovaná závislá porucha osobnosti, z dôvodu ktorej sa stala obeťou psychickej manipulácie. V podstate len vykonávala pokyny inej osoby z Turecka. Trestný čin teda jednoznačne spáchala v spojitosti s negatívnymi dôsledkami choroby. Poukázala na legálnu definíciu chorej osoby uvedenú v § 127 ods.6 Tr. zák. Pripomenula, že si žiadnu časť z peňazí neponechala pre seba, všetko pod vplyvom duševnej poruchy zaslala K. O..

Poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. e) Tr. zák. vidí v tom, že trestný čin bol naozaj spáchaný pod tlakom odkázanosti a podriadenosti a tým je znížená miera jej zavinenia. Odkázanosť môže vyplývať i z citových väzieb. Aj zo znaleckého posudku vyplýva, že obžalovaná bola psychicky manipulovaná inou osobou a bola ochotná dať sa zmanipulovať i ku kriminálnemu správaniu. V jej konaní sa preto podľa názoru obžalovanej prejavila vôľa inej, dominantnej vodcovskej osoby (K.) a ona konala len preto, aby získala jeho záujem a podporu.

Poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. f) Tr. zák., teda že trestný čin bol spáchaný pod vplyvom hrozby alebo nátlaku, preukazuje jednoznačne podľa nej výpoveď obžalovanej samotnej, alebo výpoveď osoby

K. O.. Návrh obhajoby na vypočutie Mehmeta A. však súd prvého stupňa odmietol vykonať. K. A. sa obžalovanej vyhrážal, že ublíži sebe i členom svojej rodiny a pri videohovoroch mal mať pri sebe zbraň. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že obžalovaná sa neobrátila so žiadosťou o pomoc na orgány činné v trestnom konaní.

Obžalovaná tiež tvrdí, že sa od začiatku trestného konania priznávala ku spáchaniu skutku, čo odôvodňuje priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák.

Svoju predchádzajúcu i aktuálnu trestnú činnosť vníma ako jeden celok, ako jedno svoje zlyhanie. Recidívny následok jej konania z pohľadu Trestného zákona je pre ňu neprimerane prísny, čo odôvodňuje pri ukladaní trestu aplikovať i ustanovenie § 39 ods.3 Tr. zák.

Obžalovaná vidí porušenie práva na obhajobu v tom, že súd prvého stupňa odmietol vykonať ňou navrhnutý dôkaz -výsluch K. O.. V dôsledku toho napokon nebol ani riadne zistený skutkový stav veci.

Ďalej obhajoba poukazovala na skutočnosť, že obžalovaná uhradila škodu ešte pred začatím trestného stíhania a to napriek tomu že vedela, že i tak bude na ňu podané trestné oznámenie. Nebola preto motivovaná zámerom vyhnúť sa trestnému stíhaniu. Bola jednoznačne obeťou inej osoby a to vzhľadom na jej zdravotný stav.

Keďže obžalovaná trpí závislou poruchou osobnosti a táto skutočnosť nebola zohľadnená v predchádzajúcom odsúdení, je potrebné aby pri aktuálnom ukladaní trestu bolo na ňu prihliadnuté. Navrhla preto, aby krajský súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a uložil obžalovanej primeraný trest ktorý sa bude blížiť k hranici zákonného limitu podľa § 39 ods.3 Tr. zák. Alternatívne navrhla, aby jej bol s použitím § 39 ods.2 písm. d), ods.4 Tr. zák. per analogiam uložený trest odňatia slobody mimoriadne znížený o celú jednu tretinu pod dolnú hranicu trestnej sadzby, prípadne ak bude zistené porušenie práva na obhajobu, aby bol rozsudok zrušený a vec vrátená súdu prvého stupňa na nové konanie.

K odvolaniu obžalovanej sa vyjadril prokurátor, ktorý uviedol že argumentácie obhajoby sú spochybnené samotnou výpoveďou obžalovanej, kedy vypovedala na hlavnom pojednávaní rozporuplne a nepresvedčivo. Ani náhrada škody nebola motivovaná dobrou vôľou obžalovanej, ale obavami rodiny, aby vec nebola riešená v trestnom konaní. Rodinní príslušníci obžalovanej si vzali úvery, avšak medzičasom poškodená škola podala trestné oznámenie. Súd však na toto konanie ako na poľahčujúcu okolnosť prihliadol. Okresný súd presvedčivo vyjadril, prečo neaplikoval ustanovenie § 39 ods.1 Tr. zák. pri ukladaní trestu. V danej veci síce bolo i s poukazom na stanovisko najvyššieho súdu Tpj 55/2016 možné aplikovať pri ukladaní trestu § 39 ods.2 písm. d), ods.4 Tr. zák., táto aplikácia však nie je automatická. Súd prvého stupňa napokon u obžalovanej § 39 ods.4 Tr. zák. aplikoval a so spôsobom jeho aplikácie sa prokuratúra stotožňuje. Obžalovaná je stíhaná za 26 čiastkových útokov a ešte ani nebola odsúdená za predchádzajúcu trestnú činnosť a už páchala aktuálnu trestnú činnosť, tiež majetkového charakteru. Trestnú činnosť páchala dlhodobo, čo si vyžaduje určité zručnosti a páchala ju i prostredníctvom iných osôb. Skutkové zistenia prvostupňového súdu majú logickú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Prokurátor preto navrhol, aby odvolací súd odvolanie obžalovanej ako nedôvodné zamietol.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní prokurátor krajskej prokuratúry uviedol, že rozsudok súdu prvého stupňa považuje za zákonný a správny a preto navrhol odvolanie obžalovanej ako nedôvodné zamietnuť.

Obhajca navrhol odvolaniu obžalovanej vyhovieť. Alternatívne navrhol, aby bol obžalovanej za jej súhlasu, ktorý predložil, uložený trest domáceho väzenia.

Obžalovaná sa v plnej miere pripojila k návrhu obhajcu.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu

predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Krajský súd preskúmajúc napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania zistil, že odvolanie obžalovanej nie je dôvodné.

Okresný súd v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržal všetky základné zásady trestného konania uvedené v § 2 Tr. por., najmä však zásady zákonného procesu - § 2 ods.7 Tr. por., práva na obhajobu - § 2 ods.9 Tr. por., voľného hodnotenia dôkazov - § 2 ods.12 Tr. por., i rovnosti strán (kontradiktórnosti) - § 2 ods.14 Tr. por. Krajský súd preto konštatuje, že súd prvého stupňa dospel k vyhlásenému rozsudku po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú.

Keďže odvolanie bolo podané výlučne vo vzťahu k výroku o treste, pričom výrok o vine je právoplatný, k skutkovým zisteniam sa krajský súd nepovažuje za nutné vyjadriť.

Vo vzťahu k výroku o treste v napadnutom rozsudku potom krajský súd konštatuje, že pri ukladaní trestu okresný súd správne prihliadol na všetky skutočnosti a zásady dôležité z hľadiska jeho ukladania, najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce a poľahčujúce okolnosti, osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti nápravy. Správne zistil pomer poľahčujúcich a príťažujúcich okolností. Správne bolo i per analogiam použité ustanovenie § 39 ods.2 písm. d), ods.4 Tr. zák.

Vo vzťahu k odvolacím námietkam obžalovanej je potrebné uviesť, že už samotný fakt, že pri ukladaní trestu súd prvého stupňa aplikoval ustanovenie § 39 Tr. zák. a trest ukladal pod spodnú hranicu trestnej sadzby svedčí o tom, že takto uložený trest nemôže byť neprimerane prísny.

Vo vzťahu k poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. c) Tr. zák., ktorej nepriznanie obžalovaná súdu prvého stupňa vytýka možno uviesť, že túto poľahčujúcu okolnosť spočívajúcu v spáchaní trestného činu v spojitosti s negatívnymi dôsledkami jeho choroby, bude možné priznať páchatel'ovi, ktorý vzhľadom na závažnosť a povahu svojho ochorenia a jeho nepriaznivé účinky na jeho celkový zdravotný stav, spácha trestný čin pri pôsobení účinkov takéhoto ochorenia. Choroba teda nepriaznivo vplyva na psychické vlastnosti páchatel'a, či na jeho senzitivne a motorické schopnosti. Môže ísť aj o psychické ochorenie, pokiaľ nebude odôvodnené použitie § 23 Tr. zák., teda ak rozpoznávacie a ovládacie schopnosti nebudú vymiznuté a ani použitie § 39 ods.2 písm. c) Tr. zák.

Uvedenú poľahčujúcu okolnosť však nemožno priznať tomu, kto o svojej chorobe vie a je si vedomý i následkov uvedenej choroby.

V danom prípade obžalovaná o ochorení a o jeho prejavoch a následkoch vedela, čo napokon vyplýva i zo znaleckého posudku MUDr. Lenerovej (č.l. 197 vyšetrovacieho spisu). Na dôvažok, obžalovaná bola len pár dní pred aktuálnym odsúdením uznaná za vinnú za veľmi obdobnú trestnú činnosť, ktorej spúšťačom bola v podstate tiež jej psychická porucha. Dokonca na spáchanie aktuálnej trestnej činnosti zneužila svoje zamestnanie a keďže už nemohla pracovať ako účtovníčka, tak vopred premysleným spôsobom uviedla do omylu svojho zamestnávateľa, aby dosiahla prevod finančných prostriedkov z účtu školy na svoje finančné účty. Dobre teda vedela o následkoch svojho konania i o pôsobení svojho ochorenia.

Vo vzťahu k poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. e) Tr. zák. - spáchanie trestného činu pod tlakom odkázanosti alebo podriadenosti - možno uviesť, že odkázanosť môže vyplývať najmä z rodinných a obdobných vzťahov, či vzťahov opatrovateľských. Podriadenosť vyplýva predovšetkým zo vzťahov a pomerov pracovných, služobných, či neinštitucionalizovaných (neformálne partie).

V danom prípade obžalovaná strávila s osobou z Turecka (K.) asi dva týždne, predtým sa nepoznali. Vzhľadom na tento krátky časový úsek sa medzi nimi nemohol vyvinúť vzťah odkázanosti a vlastne ani neexistovali dôvody, pre ktoré by sa reálne mohol takýto vzťah vyvinúť. Len osobné sympatie nemožno rozhodne považovať takýto vzťah. Následne vytvoreniu užších väzieb bránila i priestorová vzdialenosť medzi obžalovanou a osobou z Turecka.

Rovnako nemožno hovoriť ani o vzťahu podriadenosti medzi obžalovanou a osobou z Turecka. Ten sa nemohol rozvinúť počas relatívne krátkeho pobytu obžalovanej na dovolenke, ani počas následného kontaktu telefónom. Obžalovaná nebola s uvedenou osobou v rodinnom pomere, pracovnom vzťahu ani inom v tomto smere podobnom neformálnom vzťahu. Navyše, vzhľadom na absenciu osobných stretnutí mohla následne komunikáciu s uvedenou osobou prerušiť, čo však z vlastnej iniciatívy nechcela.

Vo vzťahu k poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. f) Tr. zák. - spáchanie trestného činu pod vplyvom hrozby alebo nátlaku možno uviesť, že nátlak obmedzuje slobodu rozhodovania páchatel'a v dôsledku vplyvu tretích osôb na jeho konanie. Hrozba alebo nátlak vyvíjané inou osobou na páchatel'a predpokladajú, že páchatel' nemá k tejto osobe žiadny určitý vzťah a že tretia osoba nepoužíva voči páchatel'ovi priame aktívne pôsobenie na prejav jeho vôle (inak by išlo o nepriameho páchatel'a). Predovšetkým pôjde o psychický nátlak, hrozbu neskorším a zatiaľ nekonkretizovaným násilím. Vyžaduje sa však určitá závažnosť nátlaku alebo hrozby, ktorých význam závisí od povahy a závažnosti činu, o ktorý ide. Nátlak a jeho význam je síce posudzovaný zo strany páchatel'a subjektívne, nemôže však ísť o určitý „abstraktný“ nátlak, teda je potrebné aby objektívne, i zo strany nezaujatého pozorovateľa bol nátlak vnímaný ako aspoň minimálne schopný ovplyvniť vôľu konajúceho. V danom prípade sa však malo jednať o nátlak „cez telefón“, keď obžalovanú a osobu z Turecka delila veľká vzdialenosť, hrozba mala smerovať voči osobám, ku ktorým si objektívne obžalovaná nemohla vytvoriť bližší vzťah, teda prípadná ujma by ju citeľnejšie nezasiahla. Obžalovaná mohla napokon kedykoľvek kontakt s danou osobou prerušiť (zablokovanie kontaktu na mobilnom telefóne a pod.) a vyhnúť sa údajnému nátlaku, ktorý však bol v danom prípade zjavne len veľmi abstraktný.

Vo vzťahu k tvrdeniu obžalovanej, že ju mali zastaviť nejakí ľudia s tým, aby nezabudla čo je jej povinnosťou, musí súd uviesť, že toto nebolo vierohodne preukázané.

Nepriзнание poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák. správne odôvodnil už súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku keď uviedol, že súd u obžalovanej v podstate zistil aj poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák., tým, že svojím vyhlásením o vine napomáhala pri dokazovaní orgánu na to určenému a to v súdnom konaní súdu, čím ho odbremenila od dokazovania na hlavnom pojednávaní. Spáchanie skutku pritom priznávala už aj v prípravnom konaní. Vzhľadom však na to, že súd použil zmierňovacie ustanovenie § 39 ods. 2 písm. d) a ods. 4 Tr. zák. per analogiam a uložil trest pod zákonnú zvýšenú dolnú hranicu trestnej sadzby, nemohol už súčasne priznať aj poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák., pretože danú skutočnosť už zohľadnil v rámci ukladania trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby.

Vzhľadom na vyššie uvedené potom musí i krajský súd skonštatovať, že výsluch K. O. nebol nevyhnutne nutný, pretože aj bez tohto výsluchu je jasné, že jej ňou uvádzané poľahčujúce okolnosti „nesvedčia“, resp. dôvodnosť ich nepriznania bola zistená už vykonaným dokazovaním. Zároveň je potrebné poukázať i na skutočnosť, že za porušenie práva na obhajobu nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods.10 a 11 Tr. por., ako aj vlastné hodnotenie dôkazov podľa § 2 ods.12 Tr. por. Súd sám rozhoduje o vykonaní dôkazov, ktoré zabezpečia náležité zistenie skutkového stavu veci bez dôvodných pochybností tak, aby bolo možné vo veci rozhodnúť (napr. uznesenie NS SR sp. zn. 2Tdo 29/2001).

Ak obžalovaná poukazuje na skutočnosť, že škodu uhradila, tak možno poukázať na skutočnosť, že toto jej správanie bolo zohľadnené vo forme priznania poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. k) Tr. zák.

Obžalovaná tiež poukazuje na zásadu personalit'y trestu s tým, že uložený trest negatívne zasiahne jej najbližšie sociálne okolie. Avšak je potrebné uviesť, že spôsobenie určitého stupňa ujmy je účelom každého trestu vzhľadom na potrebu predovšetkým individuálnej prevencie. Vzhľadom na závažnosť trestnej činnosti je takáto ujma proporcionálna. Ani skutočnosť, že v inej trestnej veci zrejme príde k premene podmieneného trestu na nepodmienený, nemá na túto skutočnosť žiaden vplyv.

Je možné súhlasiť s názorom súdu prvého stupňa, že na nápravu obžalovanej a ochranu spoločnosti bude potrebné a nevyhnutné uložiť nepodmienený trest odňatia slobody, pričom súd jej uložil trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby a to dokonca za aplikácie § 39 ods.2 písm. d), ods.4 Tr. zák. Prípadný trest domáceho väzenia by s poukazom na osobu obžalovanej a okolnosti prípadu svoj účel nesplnil.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa potom uloženie nepodmienečného trestu zníženého pod dolnú hráciu zákonom ustanovenej trestnej sadzby vo výmere 4 roky a 6 mesiacov nejaví ako neprimerane prísne, naopak jedná sa o trest zákonný, správny a spravodlivý. Správne bol zistený a aplikovaný i pomer priťažujúcich a poľahčujúcich okolností ako i použitie ustanovenia § 39 Tr. zák.

Napokon správny je i výrok o zaradení obžalovanej na výkon uloženého trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, pretože v posledných 10 rokoch nebola vo výkone trestu pre úmyselný trestný čin.

Možno preto sumárne zopakovať, že s prihliadnutím na okolnosti prípadu, spôsobený následok, osobu obžalovanej a možnosti jej nápravy uložený je zákonný, nie je neprimeraný a takto uloženým trestom bude splnený jeho účel. Krajský súd v podrobnostiach poukazuje na argumentáciu súdu prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku, s ktorou sa stotožnil.

Z týchto dôvodov odvolanie obžalovanej odvolací súd nepovažoval za dôvodné, a preto ho podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.